

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 4Co/108/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8117224438
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Klenková, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8117224438.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z JUDr. Gabriely Klenkovej, PhD., predsedníčky senátu a sudkýň JUDr. Moniky Juskovej a JUDr. Jany Burešovej v spore žalobcu BENCONT COLLECTION, a.s., Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanej Z. Č., T.. XX.X.XXXX, H. Š. XX, XXX XX C. X, právne zastúpená advokátskou kanceláriou JAKUBIS & PARTNERS s.r.o. so sídlom Zámocká 36, 811 01 Bratislava, IČO: 50 990 365, o zaplatenie 5.167,71 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 20Csp/303/2017-194 zo dňa 15.7.2019 takto

rozhodol:

Potvrďuje rozsudok.

Žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal zaplatenia 5.167,71 eura istiny s príslušenstvom zamietol. Uložil žalobcovi povinnosť nahradiť žalovanej trovy konania v rozsahu 100 %, o ktorých výške bude rozhodnuté samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku.

V odôvodnení poukázal na dôvody žaloby, stanovisko strán sporu, výsledky vykonaného dokazovania, obsah pripojených listinných dôkazov, právny názor odvolacieho súdu uvedený v uznesení č.k. 4Co/5/2019-175 z 11.4.2019, ktorým odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvej inštancie č.k. 20Csp/303/2017-147 zo dňa 5.10.2018 a vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Poukázal na to, že bolo úlohou súdu prvej inštancie skúmať splnenie podmienok pre postúpenie pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 zákona č. 92/2008 o bankách. Z výsledkov vykonaného dokazovania súd ustálil skutkový stav, a to, že C. H., Z..G.. a žalovaná uzatvorili dňa 10.8.2011 zmluvu o úvere, na základe ktorej X. poskytla žalovanej úver vo výške 6.550,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 72 pravidelných mesačných splátkach po 151,07 eura, pri ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len RPMN) 17,22 %, ročnej úrokovej sadzbe 16 % a priemernej hodnote RPMN 12,52 %. Listom zo dňa 9.12.2014 bola žalovaná upozornená, že ku dňu 8.12.2014 je pohľadávka banky vyplývajúca zo zmluvy viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti vo výške 1.183,96 eura a v prípade, ak nedôjde k úhrade tejto sumy je banka oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným. C. H., Z..G.. listom - výzvou na úhradu dlžnej sumy vyhlásila úverovú pohľadávku k 29.12.2014 predčasne splatnou v celom rozsahu. Podľa listiny „aktuálny stav úveru“ časť „zaplatené splátky“ žalovaná ku dňu 15.1.2014 uhradila celkom 3.845,17 eura. Podľa prepisu splátok v zmluve bola žalovaná k 15.12.2014 povinná uhradiť C. H., Z..G.. na istinu 2.887,35 eura. Na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 13.6.2017 bola pohľadávka voči žalovanej postúpená na žalobcu.

Následne súd prvej inštancie citoval ust. § 52 ods. 1-4, § 53 ods. 1, 5, 9, § 54 ods. 1, 2, § 565 Občianskeho zákonníka, § 9 ods. 1, 2, § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.1.2011 do 30.11.2011, ďalej § 92 ods. 8 zákona č. 483/2011 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1.2.2017 do 30.6.2017 (ďalej len Zákona o bankách), ďalej § 39 Občianskeho zákonníka a uviedol, že na základe výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba nie je dôvodná. Súd v prvom rade sa zaoberal aktívnou vecnou legitímáciou žalobcu. Právny vzťah posúdil ako vzťah spotrebiteľský s tým, že z vykonaného dokazovania vyplynulo, že medzi právnym predchodcom žalobcu, a to C. H., Z..G.. a žalovanou bola dňa 10.8.2011 uzatvorená zmluva o úvere, na základe ktorej C. H., Z..G.. poskytla žalovanej úver vo výške 6.550,- eur, ktorý sa žalovaná zaviazala splácať v 72 pravidelných mesačných splátkach po 151,07 eura, pri RPMN 17,22 %, ročnej úrokovej sadzbe 16 % a priemernej hodnote RPMN 12,52 %. Námietku žalovanej, že zmluva nevznikla, súd vyhodnotil ako nedôvodnú, keďže k uzavretiu zmluvy došlo v rovnaký deň, a teda žalovaná v celom rozsahu akceptovala návrh banky (bod 3 zmluvy na uzavretie zmluvy). Postúpením pohľadávky na základe zmluvy zo dňa 13.6.2017 bola pohľadávka voči žalovanej postúpená na žalobcu. Súd prvej inštancie poukázal na právny názor vyplývajúci z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 7Cdo/26/2017 z 28.3.2018 s tým, že aj v súlade s pokynom odvolacieho súdu sa prednostne zaoberal vznesenou námietkou nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu s poukazom aj na výzvu na splatenie dlžnej sumy úveru zo dňa 9.12.2014 (č.l. 28 spisu). Poukázal na to, že posúdením zákonných predpokladov pre postúpenie bankovej pohľadávky v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách boli predpoklady splnené, a preto aktívna vecná legitímácia žalobcu je daná. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že listom zo dňa 9.12.2014 bola žalovaná upozornená, že k 8.12.2014 je pohľadávka banky vo výške 1.183,96 eura vyplývajúca zo zmluvy viac ako 3 mesiace po lehote splatnosti a v prípade, ak nedôjde k úhrade uvedenej sumy, je banka oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným. Zároveň bola vyzvaná na zaplatenie dlžnej sumy v lehote 15 kalendárnych dní. Uvedenú výzvu dal právny predchodca žalobcu na poštovú prepravu dňa 9.12.2014 s tým, že k úhrade splátok nedošlo, a preto právny predchodca žalobcu listom zo dňa 29.12.2014 vyzval žalovanú na úhradu dlžnej sumy a oznámil jej, že pohľadávka zo zmluvy sa stáva splatnou. Žalobca v konaní preukázal, že uvedená výzva bola žalovanej doručená dňa 5.1.2015 (doručenka č.l. 156 spisu), a preto súd prvej inštancie považoval vyhlásenie o predčasnej splatnosti úveru za platný a účinný právny úkon. Vo vzťahu k druhej podmienke, a to písomnej výzve po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní, súd uviedol, že za predmetnú výzvu považoval výzvu na úhradu dlžnej sumy zo dňa 29.12.2014. V spore bolo preukázané, že žalovaná k 29.12.2014 bola nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní s plnením peňažného záväzku, pričom právny predchodca ju vyzval na ich úhradu. Výzva jej bola doručená 5.1.2015. K samotnému postúpeniu pohľadávky došlo na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č. III/2017 zo dňa 13.6.2017 medzi C. H., Z..G.. ako postupcom a spoločnosťou bencont collection, a.s. ako postupníkom. Boli teda splnené zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky. Navyše súd prvej inštancie dodal, že za písomnú výzvu v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách nepovažoval výzvu zo dňa 9.12.2014, keďže táto bola predpokladom, aby žalobca mohol pristúpiť k zosplateniu pohľadávky podľa § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka. Jedná sa o dva odlišné inštitúty, ktoré sledujú iné racio legis a iný účel naplnenia práva a povinnosti subjektov. Stotožnenie upozornenia podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a výzvy podľa § 92 ods. 8 Zákona o bankách by znamenalo neprimerané uľahčenie popierajúce zmysel právnej úpravy.

Následne sa súd prvej inštancie zaoberal vznesenou námietkou premlčania a s poukazom na ust. § 101 Občianskeho zákonníka uviedol, že je daná 3-ročná doba, ktorá plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Podľa ustálenej judikatúry, pre začiatok plynutia premlčacej doby je rozhodujúci objektívny okamih, kedy sa mohlo právo vykonať po prvý raz. Právny predchodca žalobcu vyhlásil predčasnú splatnosť úveru listom zo dňa 29.12.2015, pričom k tomuto dátumu sa stal splatným celý dlh vyplývajúci z uzavretej zmluvy, dňom nasledujúcim si mohol žalobca, resp. jeho právny predchodca uplatniť právo na zaplatenie dlžnej sumy žalobou na súde. V zmysle ust. § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka, ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročný celý dlh, začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Uvedené ustanovenie neviaže začiatok premlčacej doby na dátum vyhlásenia predčasnej splatnosti celého dlhu, ani na prípadný neskorší dátum uvedený veriteľom v listine, ktorou dlh predčasne zosplatal, ale na dátum zročnosti tej nesplnenej splátky, pre ktorej nesplnenie sa stal zročným celý dlh. V prípade spotrebiteľskej zmluvy má dodávateľ podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka povinnosť čakať s využitím práva na predčasné zosplatenie (§ 565 Občianskeho zákonníka) ešte 3 mesiace od omeškania so zaplatením splátky, čo však nemení nič na

tom, že premlčacia doba sa aj v tomto prípade začína počítať odo dňa zročnosti tejto omeškanej splátky. V danom prípade splátky splatnej 15.9.2014.

S poukazom na citované ustanovenia preto súd prvej inštancie vychádzal pri posudzovaní dôvodnosti vznesenej námietky premlčania odo dňa splatnosti splátky splatnej k 15.9.2014 a ustálil, že premlčacia doba začala plynúť dňom nasledujúcim, t.j. 16.9.2014 a nárok sa premlčal dňom 16.9.2017. Žaloba bola podaná 4.12.2017, teda po márnom uplynutí zákonom stanovenej 3-ročnej premlčacej doby. Poukázal na iné rozhodnutia všeobecných súdov s tým, že dodal, že v danom prípade k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti nepochybne došlo pre nezaplatenie splátky 15.9.2014, a teda pri uplatnenom nároku žalobou zo dňa 4.12.2017, súd žalobu z dôvodu premlčaného práva zamietol.

O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 Civilného sporového poriadku tak, že priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % s tým, že o výške bude rozhodnuté samostatným uznesením.

2. V zákonom stanovenej lehote podal proti rozsudku odvolanie právny zástupca žalobcu. Namietal nesprávne skutkové zistenia, nesprávne právne posúdenie, ako aj, že na rozhodnutie vo veci neboli splnené procesné podmienky. Poukázal na to, že zosplatenie úveru vo svojej podstate znamená zmenu termínu splatnosti všetkých nesplatených splátok, na ktoré má veriteľ nárok. Vyhlásením predčasnej splatnosti sa premlčuje celý úverový vzťah naraz, tzn., v jednotnej premlčacej dobe, a to odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru. V danom prípade došlo k vyhláseniu predčasnej splatnosti dňa 29.12.2014, a preto nemožno považovať predmetnú pohľadávku za premlčanú. Poukázal na iné rozhodnutie všeobecného súdu členského štátu Európskej únie, ako aj na právny názor sudcu ústavného súdu s tým, že navrhol zrušiť napadnutý rozsudok a žalobe vyhovieť. Uplatnil si nárok na náhradu trov konania.

3. Právny zástupca žalovanej v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že ho nepovažuje za dôvodné. Poukázal na to, že žalovaná počas celého konania poukázala na absenciu aktívnej legitímácie na strane žalobcu pre nedodržanie ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách pred postúpením pohľadávky. Na podporu svojho názoru poukázal na rozhodnutie najvyššieho súdu sp.zn. 1Cdo/147/2017 z 24.4.2018. Zdôraznil spotrebiteľský charakter sporu s tým, že považoval za správne, ak súd vyhodnotil, že postúpenie pohľadávky je neplatné z dôvodu nedodržania podmienok postúpenia. Navrhol potvrdiť napadnutý rozsudok ako vecne správny. Zároveň si uplatnil trovy odvolacieho konania.

4. Právny zástupca žalobcu sa v rámci odvolacej repliky k doručenému vyjadreniu právneho zástupcu žalovanej k odvolaniu písomne nevyjadril.

5. Krajský súd v Prešove (ďalej len odvolací súd) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku účinného od 1.7.2016 v znení neskorších predpisov, ďalej len CSP) vzhľadom na včas podané odvolanie osobou oprávnenou (§ 359 v spojení § 362 ods. 1 CSP) preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 379 a § 380 CSP, vec prejednal bez nariadenia pojednávania s nariadením termínu verejného vyhlásenia rozhodnutia, ktorý bol oznámený na úradnej tabuli súdu, ako aj webovej stránke dňa 6.11.2019 (§ 378 ods. 1 v spojení s § 219 ods. 1, 3 CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

Úlohou odvolacieho súdu v odvolaní namietanom nesprávne právne posúdenie bolo zistiť, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne aplikoval príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Oboznámením sa s obsahom spisu, výsledkami vykonaného dokazovania, zisteným skutkovým stavom, ako aj právnym posúdením dôvodnosti vznesenej námietky premlčania odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, ako aj správne právne vec posúdil. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením uvedeným súdom prvej inštancie.

6. K odvolaniu žalobcu uvádza, že uplatnené námietky týkajúce sa nesprávnych skutkových zistení vrátane nesprávneho právneho posúdenia nepovažoval za opodstatnené. Súd prvej inštancie náležite v súlade s vysloveným právnym názorom odvolacieho súdu po zrušení a vrátení rozhodnutia vo veci samej, a to uznesením č.k. 4Co/5/2019-175 z 11.4.2019 sa náležite zaoberal vznesenou námietkou nedostatku aktívnej legitímácie žalobcu s tým, že správne dospel k záveru, že aktívna legitímácia žalobcu je daná, lebo zákonné podmienky pre postúpenie pohľadávky vyplývajúce z ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách boli splnené. Následne sa zaoberal vznesenou námietkou premĺčania a pri jej posudzovaní vychádzal z ust. § 101 a § 103 druhej vety Občianskeho zákonníka s tým, že dospel k správne mu záveru, že premĺčacia doba začala plynúť od 16.9.2014, teda odo dňa nasledujúceho po splatnosti splátky zročnej 15.9.2014 a uplynula 16.9.2017. Premĺčanie je kvalifikované uplynutie času, v dôsledku ktorého súdnu vymáhateľnosť možno odvrátiť námietkou. Zmyslom toho inštitútu je zvýšenie istoty v právnych vzťahoch. Premĺčaním právo nezaniká, iba sa závažne oslabuje, stáva sa z neho tzv. naturálne právo. Uplatnenie námietky premĺčania spôsobuje zánik súdnej vymáhateľnosti, v dôsledku čoho súd premĺčané právo nemôže priznať. Pre účely posúdenia dôvodnosti vznesenej námietky premĺčania je významný objektívny okamih, kedy veriteľ mohol svoje právo vykonať po prvý raz. Aj podľa názoru súdu prvej inštancie vznesená námietka premĺčania bola dôvodná, a preto nebolo možné premĺčané právo veriteľovi - žalobcovi priznať.

7. Vo vzťahu k tvrdeniu právneho zástupcu žalobcu, že vyhlásením predčasnej splatnosti úveru sa premĺčuje celý úverový vzťah naraz, tzn., že v jednotnej premĺčacej dobe, a to odo dňa vyhlásenia predčasnej splatnosti úveru, k tomu odvolací súd uvádza, že s týmto názorom nesúhlasí. V súlade s ust. § 103 druhá veta Občianskeho zákonníka platí, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premĺčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Z aktuálneho stavu úveru k 7.6.2017 (č.l. 7 spisu) vyplýva, že žalovaná riadne plnila svoje záväzky do 15.7.2013, následne od 15.2.2014 prestala celkom splátky úveru splácať. Právny predchodca žalobcu upozornil žalovanú na omeškanie s plnením splátok k 8.12.2014 v súlade s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, pričom vychádzal z toho, že omeškanie trvá viac ako 3 mesiace (č.l. 28 spisu). Súd prvej inštancie vychádzal pri stanovení začiatku plynutia premĺčacej lehoty od zročnosti neuhradenej splátky k 15.9.2014, a preto správne uzavrel, že nárok žalobcu je premĺčaný, lebo žaloba bola podaná 4.12.2017 (správne 1.12.2017, č.l. 55 spisu).

8. Vo vzťahu k uplatnenej odvolacej námietke týkajúcej sa nesplnenia procesných podmienok pre rozhodnutie vo veci odvolací súd uvádza, že vo vzťahu k tejto námietke právny zástupca žalobcu neuviedol žiadne konkrétne dôvody. Odvolací súd bol viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania v zmysle ust. § 380 ods. 1 CSP, a preto túto odvoláciu námietku vyhodnotil ako neopodstatnenú. Z obsahu spisu nevyplýva porušenie procesných práv strán sporu, ktoré by malo za následok nesplnenie procesných podmienok, ktoré ani právny zástupca žalobcu v podanom odvolaní nekonkretizoval.

Z týchto dôvodov odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok ako vecne správny vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP.

9. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol v zmysle ust. § 396 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 1 CSP a zásadou úspechu žalovanej v odvolacom konaní vyplývajúcou z ust. § 255 ods. 1 CSP, ktorej odvolací súd priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v plnom rozsahu s tým, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej (§ 262 ods. 2 CSP).

Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej

veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.